

Programevaluering for masterprogram i pedagogikk for perioden 2016–2021

Institutt for pedagogikk, Det psykologiske fakultet, Universitetet i Bergen, 2022

Programevaluering for masterprogram i pedagogikk er utarbeidet som et grunnlag for at Studiekvalitetskomiteen ved Det psykologiske fakultet kan vurdere om programmet tilfredsstillende de nasjonale kravene til akkreditering og Universitetet i Bergen sin studieforskrift (jf. *Studietilsynsforskriften og Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning*).

Evalueringen er foretatt av programansvarlige i samarbeid med det pedagogiske fagmiljøet som er involvert i forskning, undervisning og veiledning knyttet til studieprogrammet. Den skriftlige rapporten er utarbeidet av:

- Programansvarlig (frem til H22) og førsteamanuensis Gry Heggli
- Programansvarlig (fra H22) og professor Vegard Kvam
- Førsteamanuensis Anne Homme
- Førsteamanuensis Gunn Elisabeth Søreide
- Professor Hanne Riese

Rapporten bygger på systematiske refleksjoner i fagmiljøet over relevante dokumenter, planer og ulike typer evalueringer for perioden 2016–2021. Særlig sentralt grunnlagsmateriale er:

- Studieplanen for programmet
- Emneevalueringer med studentundersøkelser
- Egenvurderinger av undervisningsemner hvert semester
- Programevalueringsrapporter fra ekstern fagfelle

I tillegg bygger rapporten på deltakende studentevaluering av programmets innhold, litteratur, læringsutbyttebeskrivelser, vurderingsformer og arbeidsformer. Utdanningen drives for studentene. For

å sikre gode undervisningspraksiser, er studentenes stemme av betydning. Vi har derfor, og i tråd med Fakultetets anbefalinger for evalueringspraksis, arbeidet for å skape et klima og en kultur for løpende studentevalueringer i de ulike undervisningsemnene der det er naturlig at evaluering inngår. På masternivå, hvor det er relativt begrenset antall studenter i hver gruppe, er det vår erfaring at kultur for løpende studentevaluering kan realiseres.

Som et viktig grunnlagsmateriale for evalueringsrapporten er også månedlige møter mellom vitenskapelige ansatte på programmet, hvor kvaliteter ved de enkelte emner og behov for fornying og justering, tas opp til diskusjon. Alle undervisningsemner evalueres også skriftlig hver gang de kjøres. Dette gjøres ved at emneansvarlige skriver en kort egenvurdering etter endt semester. Egenvurderingene går til programansvarlig, og brukes i samråd med instituttledelsen som et redskap for kvalitetssikring, budsjett og timeplanlegging.

Statistisk materiale om studiepoengproduksjon, opptak, gjennomføring, frafall m.m. er også lagt til grunn, og bidrar til å sette både styrker ved programmet og mulige sårbarhetspunkter i perspektiv. Vi har undersøkt muligheter for å legge til grunn resultater fra Studiebarometeret, men vi finner at studieprogrammet har for få svar til å vise svardata. Dette gjelder også Studiebarometerets historiske data.

Opptakskrav og opptakstall

Studieprogrammet kan vise til gode resultater når det gjelder opptak. Tabell 1 og 2 nedenfor viser søkertallene til masterprogrammene i pedagogikk, både heltid og deltid. Søkertallene har doblet seg i den aktuelle perioden som evalueres. Begge masterprogrammene har 20 studieplasser hver, og begge program fyller studieplassene sine.

Sett i lys av resultatene når det gjelder opptak, vurderes det fra instituttledelsen å øke antall studieplasser. Tilbudstallene varierer noe, og det gjør også andel registrerte som har fått tilbud på heltidsprogrammet. På deltidsmasteren har andelen registrerte som har fått tilbud hatt en relativt jevn stigning.

Tabell 1 *Opptakstall for master i pedagogikk heltid*

Master i pedagogikk, heltid	Antall søkere (1. april)	Kvalifisert	Totalt antall tilbud	Antall ja-svar	Antall møtt
2017	54	41	63	22	13
2019	72	50	79	34	25
2021	93	66	54	30	23

Kilde: Tall hentet fra tableau, UiB, – Opptak – Søknads- og opptakstall

Tabell 2 *Opptakstall for master i pedagogikk deltid*

Master i pedagogikk, deltid	Antall søkere (1. april)	Kvalifisert	Totalt antall tilbud	Antall ja-svar	Antall møtt
2018	113	86	51	31	27
2020	195	121	51	29	25
2022	235	172	57	38	33

Kilde: Tall hentet fra tableau, UiB, – Opptak – Søknads- og opptakstall

Det er vår vurdering at det ikke er behov for å sette i verk tiltak for å øke rekrutteringen til masterprogrammene i pedagogikk. Samtidig er det viktig for oss å opprettholde gode søkertall over tid, og det arbeides derfor kontinuerlig med videreutvikling av programmet. Konkret gjøres dette ved at ekstern fagfelle (Eirik Sørnes Jenssen, HVL) konsentrerer sin kommende vurdering (H2022) utelukkende til heltid-masterprogrammet, mens fagmiljøet samtidig har særlig fokus på utvikling av deltids-programmet.

Gjennomføring, frafall og kandidatproduksjon

I fremstillingen nedenfor følger først en systematisk oversikt over resultater for perioden etter forrige programevaluering. Vi har undersøkt gjennomføring, frafall og kandidatproduksjon. Oversikten følges av en kritisk vurdering av relevante tiltak som er gjennomført, og som er under drøfting med tanke på kommende periode.

Master i pedagogikk – heltid

Høsten 2015

- Kullet som startet høsten 2015 bestod av 18 studenter, av disse var det 10 stykker som fullførte innen normert tid (vår 2017). Innen våren 2019 hadde ytterligere 4 studenter fullført graden.
- Totalt antall fullførte mastergrader er 14 stk (78 %).
- Totalt 4 studenter (22 %) har sluttet på studiet. Høyest var frafallet i 3 semester.

Høsten 2017

- 12 studenter registrerte seg som masterstudenter høsten 2017, av disse var det 5 som fullførte innen normert tid (vår 2019). Innen våren 2020 hadde ytterligere 2 studenter fullført graden. 1 student er fremdeles aktiv.
- Totalt antall fullførte mastergrader er 7 (58 %).
- Totalt 4 studenter (33 %) har falt av studiet. Frafallet var størst etter 3. semester.

Høsten 2019

- 25 studenter registrerte seg som masterstudenter høsten 2019, av disse var det 6 stykker som fullførte innen normert tid (vår 2021). Innen utgangen av høstsemesteret 2021 er det registrerte antallet fullførte studenter 7 stk. Det er imidlertid ytterligere 6 studenter som har avlagt endelig eksamen denne høsten som ikke er med i de offisielle tallene
- Det faktiske antallet fullførte mastergrader for dette kullet etter fem semester er 13, (52) %. Denne litt uvanlig samlede forskyvningen av fullføring skyldes at koronapandemien gjorde det vanskelig for dette kullet å gjennomføre datainnsamling høsten 2020.
- Totalt 5 studenter (20 %) har sluttet på studiet. Frafallet var størst de semestrene de arbeider med masterprosjektet.

Master i pedagogikk – deltid

Høsten 2014

- 23 studenter registrerte seg på masterstudiet høsten 2014, av disse var det 2 stykker som fullførte før normert tid, innen normert tid (vår 2018) hadde 6 studenter til fullført studiet. Innen våren 2020 hadde ytterligere 6 studenter fullført graden, høsten 2021 tok 1 student endelig eksamen.
- Totalt antall kvalifikasjoner er 15 stk (65 %).
- Totalt 8 studenter (35 %) har sluttet på studiet. Høyest var frafallet i det tredje semesteret.

Høsten 2016

- 23 studenter registrerte seg som masterstudenter høsten 2016, av disse var det 1 som fullførte før normert tid. Innen normert tid (vår 2020) hadde ytterligere 5 studenter fullført studiet. Innen høsten 2021 har 2 studenter til fullført, mens 6 studenter fremdeles er aktive.
- Totalt antall fullførte mastergrader så langt er 8 (35 %).
- Totalt 9 studenter (39%) har sluttet på studiet. Høyest var frafallet i andre og tredje semester.

Høsten 2018

- 26 studenter registrerte seg som masterstudenter, av disse har 3 studenter fullført før normert tid. Planlagt levering av masterprosjektet for dette kullet er våren 2022. 11 studenter er fremdeles aktive.
- Antall fullførte mastergrader kan først rapporteres våren 2022.
- Totalt 12 studenter (46 %) har sluttet på studiet. Høyest var frafallet i andre og tredje semester.

Frafallet er stort, og dette gjelder for begge programmene. Frafall på masternivå kan i en viss grad forventes, men vår gjennomgang viser at det er et relativt høyt frafall over tid. Fagmiljøet arbeider med å kartlegge og å iverksette mulige tiltak. Som et ledd i dette arbeidet har vi drøftet, og arbeider videre med saken inn i neste periode, hva som kan være frafallens mulige forklaringer. Særlig har vi lagt vekt på deltakende evaluering fra masterstudenter og vitenskapelige ansatte om programmets innhold, litteratur, læringsutbyttebeskrivelser, vurderingsformer og arbeidsformer. Det er likevel vanskelig

å peke ut én spesifikk og avgrenset forklaring. Basert på emneansvarliges egne evalueringer av de enkelte emnene, og studentenes løpende tilbakemeldinger underveis i prosessen, har vi flere ulike forklaringer som alle er av betydning, og som vi vil arbeide med og reflektere over videre inn i neste programperiode.

Det første momentet er at heltidsstudentene ikke er heltidsstudenter. Arbeidsbelastningen med fulltidsstudier i tillegg til annen jobb er krevende å håndtere. Denne forklaringen har sin støtte ikke bare i løpende samtaler med masterstudentene under forelesninger (jf. deltakende evaluering som evalueringsmetode), seminar og veiledning, men også i at frafallet er størst i 3. semester og under arbeidet med selve masteroppgaven. Empirisk bygger vår fortolkning også på at studenter stadig, og gjentatt gjennom årene, melder fra om at de ikke kan møte på tilbud om veiledning, seminar og forelesninger som følge av arbeid og andre forpliktelser. Det er også vår erfaring at en del masterstudenter ikke er forberedt på kravene til arbeid på masternivå, og at de ser seg nødt til å avslutte studiet underveis.

Det er begrenset hva vi som fagmiljø kan gjøre med studentenes arbeidsliv. På den annen side ser vi at manglende prioritering av studiene ikke nødvendigvis trenger å handle om egenskaper hos studentene og deres tidsbruk, selv om det er denne forklaringen som kommer frem av emneansvarliges evalueringer og løpende studenttilbakemeldinger. Som fagmiljø vil vi også drøfte kritisk fremover, konkret i form av eget arbeidsseminar høsten 2022, om frafallet også kan ha sin forklaring i forhold som manglende relevans i studieprogrammets ulike emner, manglende støttestrukturer for studentene, eller forhold ved selve masteravhandlingen. Samlet sett vil vi stille tre kritiske spørsmål til programmet basert på data i denne evalueringsrapporten:

- Bør samlinger og det individuelle veiledningsarbeidet organiseres på en annen måte, slik at det kan etableres flere støttestrukturer for studentene under det individuelle arbeidet som en masteravhandling innebærer?
- Bør det gjøres endringer i programmet som åpner for at flere studenter kan gå sammen og samarbeide om en felles masteravhandling?

- Bør det gjøres endringer i programmet slik at masteroppgaven reduseres fra 60 studiepoeng til f.eks. 45 stp.?

Det andre momentet er at det står som et kjennetegn ved masterstudentene på både heltids- og deltidsstudiet at mange har en profesjonsutdanning fra før. Storparten av studentene er ikke avhengig av å fullføre mastergraden for å få en relevant jobb. Det har derfor ikke store konsekvenser for dem personlig om de velger å avbryte studiene.

Når det gjelder masterprogrammet som går på deltid, er tilbakemeldingene fra emneansvarlige (egenvurdering) og fra studentevalueringer stort sett de samme som for heltidsstudentene. Deltidsstudentene er nærmest uten unntak i full jobb. Det er voksne studenter med familieforpliktelser, noe som vi erfarer at er faktorer som fører til at studenter slutter. Det er krevende for dem å gjennomføre 50% studier i 4 sammenhengende år. På den annen side ser vi at det er flere forhold vi som fagmiljø kan videreutvikle og kritisk drøft inn mot vårt eget program. De kritiske momentene i punktene ovenfor kan gjelde også for deltidsstudentene. I tillegg spør vi:

- Bør det tilbys, systematisk og innbygd i programmet, tettere oppfølging av deltidsstudentene?
- Bør det kommuniseres mer eksplisitte forventninger til hva det vil si å ta en mastergrad, og hva det innebærer å skrive en vitenskapelig avhandling på 60 stp?

Samlet sett ser vi styrker og sårbarhetspunkter ved både heltidsprogrammet og deltidsprogrammet i pedagogikk. Frafall er en viktig sårbarhet. Basert på programevalueringen 2016–2021 iverksetter vi følgende tiltak fra høsten 2022:

- Ny fagfelle Eirik Sørnes Jenssen (HVL) er bedt om å konsentrere sitt arbeid til heltidsmaster i pedagogikk høsten 2022. Vi vil se om frafallet kan skyldes forhold ved måten vi konkret og i den løpende undervisningen/studenttilbudet. En rapport på forholdet mellom masterens ulike emnebeskrivelser, undervisningstilbudet/organisering og vurderingsformer vil ventelig kunne avdekke mulige sårbarhetspunkter i

organiseringen. Fagfellen har fått tilgang til alle emnesider i Mitt UiB som er knyttet til dette masterprogrammet, og han er bedt om å gå inn å se på kommunikasjon og organisering i praksis.

- Fagmiljøet samles til arbeidsseminar høsten 2022, hvor vi setter av en hel dag til gjennomgang av organisering og arbeidsformer knyttet til deltidsmasteren. Med bakgrunn i at emneansvarlige over tid kan rapportere i sine evalueringer om lavt oppmøte til seminar og forelesninger, og ikke minst med bakgrunn i saken om frafall, vil vitenskapelig ansatte på programmet arbeide med hvordan vi kan fornye den praktiske organiseringen i deltidsmasteren helt ned på emnenivå. Som et umiddelbart tiltak er noe av undervisningen lagt til ettermiddagstid allerede fra høsten 2022 av, med meget godt oppmøte. Lignende tiltak vil vurderes i kollegafellesskapet under seminaret. Et annet umiddelbart tiltak er at seminar/samlinger for masterstudenter er forsøkt lagt til faste dager og tider, slik at studentene enklere kan planlegge arbeidsliv/andre forpliktelser ut fra når det er aktiviteter i emnet.

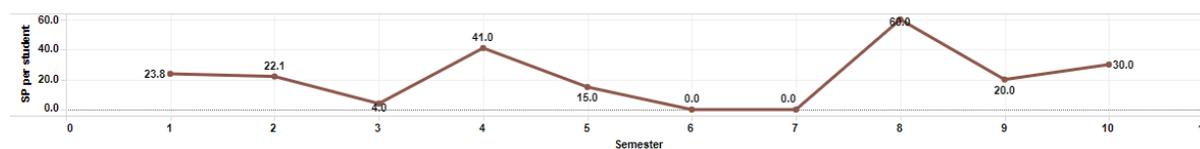
Senere tiltak i kommende programperiode, vil være å rette oppmerksomheten ikke bare på de ulike masterprogrammenes arbeidsformer og praktiske organisering, men også på masterprogrammenes innhold i de ulike emnene (opplevd relevans for studentene) og en kritisk vurdering av at studieprogrammene har en 60 stp. masteroppgave.

Studiepoengproduksjon

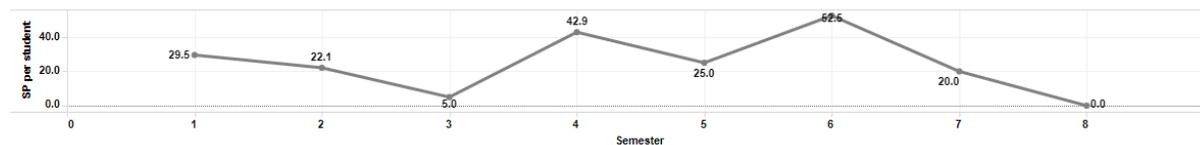
MAPS-PED heltid

Gjennomsnittlig antall studiepoeng pr. student på heltidsmasteren fordelt på kull og semester viser et stabilt mønster, jf. grafene nedenfor.

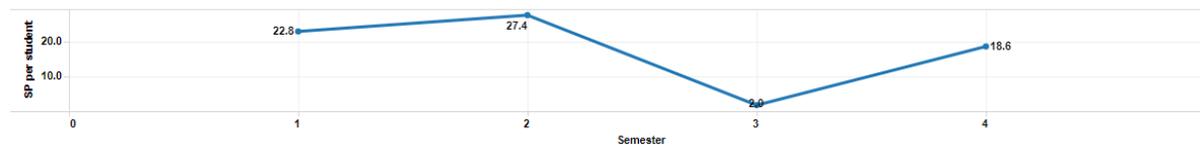
2015

2017

2019

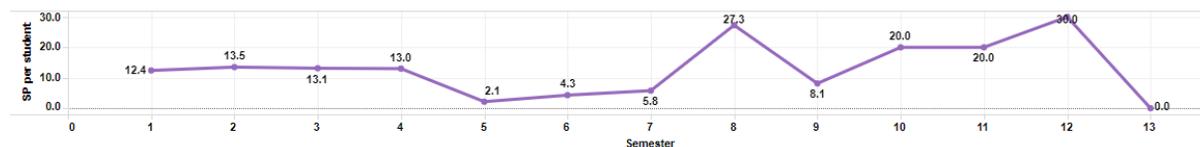

Grafene viser at studiepoengproduksjonen holder seg mellom 22,1 og 29,5 av 30 stp. i de første to semestrene for alle de tre aktuelle kullene. Deretter leverer i overkant av 40 % av studentene på normert tid, med påfølgende flatere kurve for de resterende aktive studentene som leverer fra ett til fire semester senere.

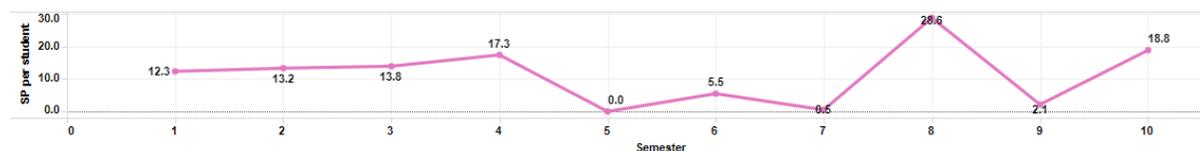
MAPS-PED deltid

Gjennomsnittlig antall studiepoeng pr. student på deltidsmasteren fordelt på kull og semester – fremstilt i grafer:

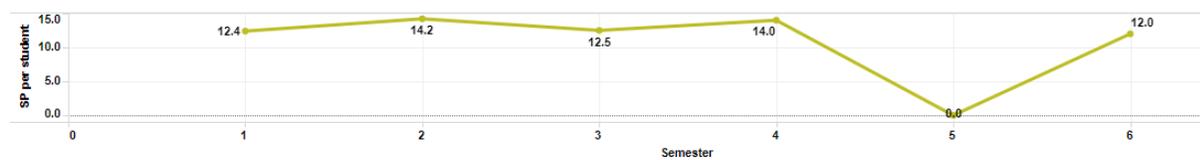
2014

2016

2018

Grafene viser et tilsvarende mønster som heltidsprogrammet. Studiepoengproduksjonen er stabilt høy de fire første semestrene, fra 12,3 til 17,3 stp. (deltid har 50 % progresjon og vil derfor være strukket ut i tid, normert progresjon per semester er 15 stp.). Deretter fullfører ca 1/3 i normert semester (8. semester) med en 60 stp. masteroppgave, og i påfølgende semestre leverer kandidatene etter hvert.

Vurdering av læringsmiljø

Forhold ved det faglige og sosiale læringsmiljøet på programmet kommer blant annet frem av studentevalueringer, interne evalueringer og programsensorrappporter (fagfellerappporter). Disse dokumentene viser i hovedsak at det faglige og sosiale læringsmiljøet på masterprogrammene fungerer godt. Arbeidsoppgaver og seminaraktiviteter legger opp til studentsamarbeid og interaksjon. For masterstudentene i deltidsstudiet som tar studiet over nett har fysisk samling ved semesterstart blitt vurdert av fagmiljøet som viktig for å etablere kontakt og bygge relasjoner mellom studentene og mellom de faglig ansatte og studentgruppen. Studentgrupper post covid-19-pandemien har imidlertid uttrykt ønske om at fysiske samlinger blir erstattet med ettermiddagssamlinger digitalt. Det er praktisk vanskelig for mange å få fri fra arbeid/andre forpliktelser på dagtid. Dette er en sak som fagmiljøet vil drøfte nærmere for kommende periode.

Studentenes oppslutning om ulike sosiale aktiviteter som arrangeres av UiB og av medstudenter varierer noe. Rekrutteringen til masterprogrammene skjer både fra arbeidslivet, ved at personer med bakgrunn fra utdanningssektoren søker opptak for å bygge på tidligere utdanning med en mastergrad, og fra eget og andre institusjoners BA-program. Alderssammensetningen og livssituasjonen i studentgruppen er dermed svært variert, noe som kan bidra til å forklare variasjonen i deltakelse i studentmiljøet. Spesielt gjelder dette studentene som tar deltidsmaster, da disse er i fullt arbeid og ofte har familieforpliktelser.

Siden oppstarten av BA i pedagogikk har det eksistert et studentdrevet fagutvalg. I 2018 ble dette utvidet til et felles fagutvalg for studenter ved BA i pedagogikk, spesialpedagogikk og logopedi. Fagutvalget har gjennom hele perioden fått økonomisk støtte til etablering og drift fra instituttet og faglig ansatte har deltatt i en rekke faglig-sosiale arrangement på kveldstid. Fagutvalgets arbeid har vært viktig i utviklingen av det sosiale miljøet for pedagogikkstudentene ved fakultetet. Masterstudentene i pedagogikk deltar imidlertid i begrenset grad i aktiviteter som arrangeres av fagutvalget. Fagutvalget fungerer primært som et forum for BA-studentene. Arenaene for kontakt mellom BA og MA programmene er dermed begrenset. Det er potensiale for større kontaktflate mellom særlig BA-programmet og heltidsmasteren. Hvordan denne kontakten kan styrkes er gjenstand for diskusjon i fagmiljøet.

Etttersom det er 20 studieplasser pr masterkull er kontakten mellom studenter og faglige ansatte god og hyppig. Faglig ansatte er jevnlig i dialog med masterstudentene om læringsmiljø og undervisningskvalitet. Studentundersøkelser, som en del av emneevalueringene, viser at studentene gir gjennomgående tilbakemeldinger om at læringsmiljø og undervisning er av god kvalitet. Fagmiljøet melder om at forhold som studentene ønsker utbedret/endret blir tatt til følge, dersom tekniske, praktiske og økonomiske rammebetingelser tillater det (jf. vedlagte emneevalueringer).

Våren 2020 endret undervisningssituasjonen seg brått på grunn av koronapandemien. Fagmiljøet ved studieprogrammene på pedagogikk gjorde sitt beste for å erstatte fysisk studentkontakt med ulike digitale løsninger og dette ble også løsningen for det meste av undervisning og veiledning høsten 2020, vår og høst 2021. I løpet av denne perioden har vi observert en endring i studentgruppen. Det er med bekymring vi ser en økende fragmentering/oppløsning av sosiale strukturer og lavere deltakelse i de ulike undervisningstilbudene ved programmet. Hvorvidt dette er en midlertidig endring i kjølvannet av pandemien, eller om vi starter på et mønster som vi må forholde oss til, er for tidlig å si.

Krav til studietilbudet i Studietilsynsforskriften

Masterprogrammet i pedagogikk følger Universitetet i Bergen sine ordninger for systematisk kontroll med at studietilbudet tilfredsstiller kravene i forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning.

Kvalitetssikring

Deler av kvalitetssikringsarbeidet på programmet bygger på interne og eksterne (fagfelle) evalueringer av undervisningsemner og program. Fakultetet har oppnevnt én fagfelle som dekker både bachelorprogrammet og masterprogrammet i pedagogikk. De siste årene har vi særlig arbeidet for utvikling av bachelorprogrammet. Fagfellen har derfor arbeidet med program og emner på det nivået. Masterprogrammet som helhet var under ekstern vurdering i 2016 og 2021 (jf. vedlagte rapporter fra fagfelle/programsensur). I kommende periode, fra høsten 2022, vil både fagfelle og fagmiljøet ha et særlig fokus på masterprogrammet.

De ulike formene for evalueringer, herav interne emneevalueringer av ulikt slag, evalueringer regulert av UiB sitt kvalitetssystem for utdanning og eksterne fagfellerapporter, deles i fagmiljøet og drøftes under våre månedlige møter ved studieprogrammet. Spørsmål, justeringer og endringer knyttet til innhold, mål og undervisnings- og vurderingsformer diskuteres også jevnlig blant kolleger ved programmet. Eventuelle større endringer i programmet er et resultat av de faste vitenskapelige ansattes kollektive faglige vurderinger og diskusjoner. Større emne- og programevalueringer skal også godkjennes av Undervisningsutvalget (UU) ved Institutt for pedagogikk. Det er videre stor aksept for å diskutere mer dagligdagse og løpende utfordringer og problemstillinger (som for eksempel utkast til eksamensoppgaver, teknologiske undervisningsressurser og oppfølging av studenter) med kolleger ved studieprogrammet underveis, noe som er med på å sikre kvaliteten i studieprogrammene.

Fagfellene Unn Doris Karlsen Bæck (UiT) og Jeffrey Hall (UiO) sine rapporter er fulgt opp (jf. vedlagte fagfellerapporter 2016 og 2021). Beck sine vurderinger har i all hovedsak vært positive den perioden hun var fagfelle. Hun fant at både bachelor- og masterprogrammene i pedagogikk hadde en klar profil, en tydelig og god progresjon fra emne til emne. Forskningsorienteringen var, slik Bæck så det, særlig fremtredende på masterprogrammene. Fagfellens vurderinger er fulgt opp ved å fortsatt ivareta disse kvalitetene. Bæck sin konkrete utfordring handlet om hvordan kjønnsperspektivet er ivaretatt i utdanningen. Dette er diskutert i fagmiljøet, og er vurdert som et viktig moment som tas med inn i undervisning og planlegging.

Fagfelle Hall sine vurderinger av masterprogrammene er også i all hovedsak gjennomgående positive. Han har undersøkt de ulike emnenes læringsutbytte, undervisningsformer og vurderingsformer. Også Hall hadde lite å utsette på emnene i programmet, hverken som enkeltemner eller i lys av programmet som helhet. Etter fagfellens vurdering er studietilbudets innhold og oppbygging rimelig tilpasset læringsutbyttet i programmet sett under ett. Hall sine spesifikke utfordringer til fagmiljøet handlet om noen mulige inkonsekvenser i språklige formuleringer på ferdighets- og kompetansenivå i enkelte emneplaner. Fagmiljøet drøftet rapporten i fellesskap, og har iverksatt tiltak. Flere ord og formuleringer i flere emneplaner er justert i EpN på bakgrunn av fagfellens rapport.

Egenevalueringene fra emneansvarlige støtter opp om fagfellens vurderinger. Disse viser at undervisningen på masterprogrammene fungerer godt. Enkeltemner (Egenevalueringer fra PED312, PED314 og PED321 i 2020) har fungert etter intensjonene. Emneansvarlige har i stor grad tatt ansvar for utfordringene knyttet digitalisering av aktiviteten som følge av pandemien. De fleste emner melder inn forslag til justeringer, men ikke av en sort som berører ressurser eller for konsekvenser for programmet som helhet.

MA programmene driftes av det samme fagmiljøet som har ansvar for BA-programmet i pedagogikk. Etter utvidelsen av tilbudet på bachelorprogrammet i 2016 med et årsstudium i pedagogikk, har emnene som utgjør første år i BA-programmet fått dobbelt så mange studenter. Fagmiljøet fikk som følge av utvidelsen tilført 2 x 20% midlertidige stillinger med fakultetsstyrevedtak på at dette skulle gjøres om til en fast stilling dersom rekrutteringsgrunnlaget for årsstudiet viste seg å være bærekraftig. Årsstudiet har vist seg å være attraktivt og rekrutterer godt, men fakultetsstyrevedtaket om å tilføre fagmiljøet en fast stilling ble dessverre ikke fulgt opp i perioden 2016–2020. De største utfordringene for kvaliteten på masterprogrammet henger sammen med denne utvidelsen av virksomheten fordi ressursituasjonen, med underbemanning av fast ansatte øker behovet for midlertidig ansatte (jf. punktet «Fagmiljøets størrelse»). Dette går ikke direkte ut over den faglige kvaliteten i programmet, men det har over tid ført til økt arbeidspress og slitasje på fast ansatte som blant annet har emneansvar for flere emner parallelt, og stadig må bruke tid på å rekruttere og følge opp nye midlertidig ansatte.

Arbeidet med kontinuerlig kvalitetsutvikling, evaluering og justering av undervisning og innhold i MA-programmene har pågått fortløpende i hele perioden. Det mangler noen rapporter fra studieprogrammet i fakultetets studiekvalitetsbase for perioden 2016–2021. Dette er beklagelig. Praktisk talt er forklaringen at vi i hele perioden har hatt stadige skifter av studiekoordinatorer i administrasjonen, i kombinasjon med stadige skifter av emneansvarlige og annen rulling på ansatte som følge av underbemanning. Det er fagmiljøets samlede vurdering at det pågår et tilstrekkelig og kontinuerlig arbeid med faglig utvikling av programmene basert på tett og systematisk dialog med studenter og kolleger. Samtidig står fagmiljøet sammen om å peke på at det er avgjørende for studiekvaliteten fremover å få på plass permanente undervisningsressurser i form av flere faste stillinger. (jf. punktet «Fagmiljøets størrelse»).

Studentinvolvering

Ulike enkeltemner i masterprogrammet har forskjellige praksiser, men felles for alle emner er at emneansvarlige inviterer studentene på sine emner til å delta i en løpende dialog omkring kvaliteten på programmet. Slike tilbakemeldinger, også kjent som «deltakende studentevaluering», brukes i undervisningsplanleggingen og sørger for at nødvendige justeringer gjøres underveis i semesteret. Ekstern fagfelle har samtale med studenter i forbindelse med den årlige fagfellerapporten. Instituttet og Fakultetets utdanningsutvalg, hvor alle større endringer i emner og studieprogram godkjennes, har også studentrepresentanter.

I studiekvalitetsbasen ligger evalueringer der studentstemmen er referert fra følgende emner i perioden 2015–2021:

Tabell 3 *Master i pedagogikk heltid. Studentevalueringer gjengitt i studiekvalitetsbasen 2015–2021*

År	Emne
2016	PED312 Forskningsmetode
2016	PED314 Fordjuping og prosjektplan
2019	PED313 Kunnskap og kunnskapsprosesser
2020	PED312 Forskningsmetode
2021	PED311 Pedagogisk filosofi
2021	PED313 Kunnskap og kunnskapsprosesser
2021	PED395 Masteroppgåve i pedagogikk

I hovedsak har vi i de skriftlige evalueringene bedt studentene gi uttrykk for hva de synes om ulike sider ved emnet: oppbygging, undervisningsform, litteratur og eksamensform. For PED313 høsten 2021 ble studentene bedt om å evaluere et forsøk med undervisningsforberedende aktiviteter som studenter etterlyste ved semesteroppstart.

Svarprosenten ved spørreundersøkelser har vært relativt lav. Hovedtendensen er at studentene har vært fornøyd med emnene og undervisningen, og at de har fått gitt uttrykk for sine synspunkter underveis i semesteret (studentinvolvering). I forskningsmetode har enkeltstudenter ønsket mer og/eller mindre undervisning om enkelttema, og det har vært kommentert at litteraturen har vært tung. Forskningsmetode går parallelt med fordjuping og prosjektplan, og dette har studentene i hovedsak svart at de er svært positive til. Det har imidlertid vært gitt tilbakemelding på at innlevering av hjemmeeksamen på PED312 har kommet svært tett på innlevering av eksamen på PED314. Dette har vært forsøkt tatt hensyn til i ettertid.

For emner gitt under nedstengingen i forbindelse med koronapandemien, har studenter gitt tilbakemelding på at de foretrekker fysisk undervisning når det er mulig og at de har ønsket mer informasjon om digitale støttestrukturer. En annen tilbakemelding har vært at det er ønskelig med fast tidspunkt for undervisning fordi også mange av heltidsstudentene er i arbeid.

Tabell 4 *Master deltid. Studentevalueringer gjengitt i studiekvalitetsbasen 2015–2021*

År	Emne
2015	PED323 Kunnskap og kunnskapsprosesser
2016	PED324 Fordjuping og prosjektplan
2020	PED321 Pedagogisk filosofi
2020	PED324 Fordjuping og prosjektplan
2021	PED323 Kunnskap og kunnskapsprosesser

Deltidsstudentene har gitt tilbakemelding mot semesterslutt til forelesere/emneansvarlige.

Tilbakemeldingene er gitt i form av skriftlige evalueringer, eller ved dialog og andre former for deltakende evaluering.

Samlet sett viser kommentarene og tilbakemeldingene at studentgruppen på deltidsmasteren har ulik faglig bakgrunn, ulike behov for fellesskap og ulike rammebetingelser for å studere. Mange av studentene har gitt uttrykk for at det har vært lærerikt, men også krevende, med skriftlige oppgaver der studentene gir tilbakemeldinger til hverandre og lærerne gir tilbakemelding både på studenttekst og studentkommentar.

Mappevurdering som eksamensform (PED323/313) har vært sett på som svært positivt blant studentene. Noen studenter har savnet mer digital undervisning. Under koronapandemien rapporterte flere at det var svært krevende å være student i tillegg til å håndtere konsekvensene av covid-19 på arbeidsplass og i hjemmet. Deltidsstudentene er stort sett i full jobb (mange i skole/utdanning) og kombinert med covid-19 har det derfor vært nødvendig å være fleksibel når det gjelder frister for innlevering og kommentering på arbeidsoppgaver.

Studentinvolvering er viktig for studieprogrammet. I denne forbindelse ser vi at det er rom for forbedring ved at emne- og programansvarlige noe hyppigere kan gjøre oppsummeringer av evalueringer tilgjengelig for studentene og bruke disse som utgangspunkt for diskusjoner med studentene om læringsmiljø og programmets innhold. Det er også vår vurdering at skriftlige evalueringer midtveis i semesteret kan brukes mer aktivt, men dette må vurderes og balanseres opp mot evalueringstretthet blant studentene, da vi observerer at det er færre studenter enn tidligere som deltar i tilbudet om skriftlige studentevalueringer.

Tilhørende forskrifter

Studieplan

Studieplanene for pedagogikk heltid og deltid (nettbasert) holder begge forventet standard i henhold til §2-1 *Forutsetninger for akkreditering* (se vedlegg). Informasjonen i studieplanene om studietilbudet er korrekt, det viser til studiets innhold, oppbygging og progresjon. Studiene er bygd opp av fire 15 stp. emner, samt en 60 stp. masteroppgave. Universitetet og fakultetet har generelle utvekslingsavtaler som våre masterstudenter kan benytte seg av.

I praksis har studenter på heltidsmasterprogrammet i pedagogikk ikke reist på utveksling. Det er også få, om noen, som har etterspurt muligheten til å reise på utveksling i de 20 årene masterprogrammet har eksistert. På den annen side er det ikke tilrettelagt for utveksling i masterprogrammene, for eksempel gjennom egne programavtaler med andre universitet. Spørsmål om utveksling har reelt sett ikke vært aktuelt. Fagmiljøet ser imidlertid at internasjonalisering har en stadig større plass i høyere utdanning, og vil på det grunnlag kunne drøfte utveksling som en del av en videre utvikling av programmet.

Nivå på læringsutbyttet

Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk

En gjennomgang av læringsutbyttet på programnivå, viser at det er i tråd med nivå 7 *Mastergrad* fra nivåbeskrivelser i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk. Fagmiljøet går jevnlig gjennom emnebeskrivelsene for å kontrollere at det er samsvar mellom disse og beskrivelsen av studieprogrammet, og har brukt programsensor/ekstern fagfelle Unn Doris Karlsen Bæck (UiT) og Jeffrey Hall (UiO) i denne prosessen.

Navn

De to masterprogrammene har betegnelsene ‘Master i pedagogikk heltid’ og ‘Master i pedagogikk deltid (nettbasert)’. Deltidsstudiet, som er et fleksibelt nettbasert tilbud, har i perioden skiftet navn fra det tidligere ‘IKT-basert master i pedagogikk’. Navneskiftet ble gjort for å tydeliggjøre slektskapet mellom de to programmene, og samtidig vise at deltidsmasteren er et fleksibelt nettbasert tilbud. Det er fagmiljøets vurdering at navneskiftet har bidratt til å tydeliggjøre tilbudets innhold. Navneendringen er godkjent i fakultetsstyret ved Det psykologiske fakultet.

Læringsutbytte og infrastruktur

Innhold og oppbygging

Begge masterprogrammene i pedagogikk består av 120 studiepoeng. Tabellene nedenfor viser en oversikt over anbefalt studieplan pr. 2021:

Tabell 5 *Anbefalt studieplan master heltid pr. 2021*

Master ped. heltid	Emne	Emne
1. semester	PED311 Pedagogisk filosofi	PED313 Kunnskap og kunnskapsprosesser
2. semester	PED312 Forskningsmetoder	PED314 Prosjektplan
3. semester	PED395 masteroppgave	PED395 masteroppgave
4. semester	PED395 masteroppgave	PED395 masteroppgave

Tabell 6 *Anbefalt studieplan master deltid pr. 2021*

Master pedagogikk deltid	Emner
1. semester	PED321 Pedagogisk filosofi
2. semester	PED323 Kunnskap og kunnskapsprosesser
3. semester	PED322 Forskningsmetoder
4. semester	PED324 Prosjektplan
5. semester	PED396 masteroppgave
6. semester	PED396 masteroppgave
7. semester	PED396 masteroppgave
8. semester	PED396 masteroppgave

Tabellen nedenfor viser at oppbyggingen til de ulike programmene er relativ kompleks, slik at det er få muligheter for samarbeid på tvers når det gjelder selve strukturen, med unntak av PED324/314. Programmene er også ulike i undervisningsaktiviteter (nettbasert og campusbasert).

Tabell 7 *Oppbygging av studieprogrammene 2017–2020*

Program	Kull	H-17	V-18	H-18	V-19	H-19	V-20	H-20	V-21
MA heltid	2017	311/313	312/314	395	395				
	2019					311/313	312/314	395	395
MA deltid	2014	396	396						
	2016	322	324	396	396	396	396		
	2018			321	323	322	324	396	396
	2020							321	323

Det faglige innholdet i emnene i de to programmene er derimot samkjørte. For begge masterprogrammene gjelder at det første semesteret/året består av to disiplinbaserte emner

PED311/321 Pedagogisk filosofi og PED313/323 Kunnskap og kunnskapsprosesser. Disse leder fram til to redskapsemner i andre semester/år: PED312/322 Forskningsmetode og PED314/324 Fordjuping og prosjektplan. Studentene skriver i begge masterprogrammene i henholdsvis andre og tredje/fjerde år, en 60 stp. masteroppgave som utgjør emnet PED396/396. Det er fagmiljøets vurdering at studietilbudets innhold, som også dets oppbygging, er tilpasset læringsutbyttet for studietilbudet.

Hvert av masterprogrammene i pedagogikk har opptak til 20 studieplasser. Opptaket er fordelt slik at heltidsstudiet har opptak annethvert år (2019/2021/2023) og deltidsstudiet har opptak annethvert år (2018/2020/2022). Instituttet tilbyr altså samlet sett årlig opptak til master i pedagogikk, og underviser til enhver tid 3 kull med masterstudenter (ett kull med heltidsstudenter (på campus) og to kull med deltidsstudenter (nettbasert)).

Infrastruktur

Infrastrukturen for heltidsmasteren på campus er tilfredsstillende. Universitetet har gode lokaler til disposisjon, både til studentaktive seminar og til forelesningsaktiviteter. Fakultetet har også dedikerte lesesalsplasser for masterstudenter. Den digitale infrastrukturen (MittUiB), fungerer godt for heltidsmasteren, men fordi deltidsmasteren går over fire år er det en utfordring at Canvas-plattformen (Mitt UiB) ikke kan organiseres på programnivå. Deltidsstudiet brukte tidligere LUVIT-plattformen som åpnet for organisering på programnivå. Overgangen til Canvas har dessverre ført til at muligheten til å organisere studiet som et sammenhengende tilbud for våre deltidsstudenter er blitt dårligere.

Studieprogrammene har et mangeårig og nært samarbeid med Universitetsbiblioteket (UB), særlig omkring referansehandling i akademiske tekster, litteratursøk og arbeid med forskningsrevi, EndNote o.l. Studentene benytter seg av tilbud om individuell veiledning i søk etter litteratur i forbindelse med arbeidet med masteroppgaven.

For vitenskapelige ansatte vurderes også infrastrukturen som tilfredsstillende. Kontorer, utstyr, bibliotektenester, IT-ressurser og nettstøtte i forbindelse med undervisning og forskning fungerer etter formålet.

Undervisnings- og vurderingsformer

Begge masterprogrammene har som målsetting å fremme studentene sin kunnskap, forståelse og handlingskompetanse knyttet til dagens pedagogiske utfordringer og praksiser (jf. vedlegg). Studieprogrammene vektlegger digitale, varierte og studentaktive undervisnings-, arbeids- og vurderingsformer. I alle emner på heltidsmasteren blir forelesninger kombinert med seminarer og litteraturstudier. I de fleste emnene skal studentene også levere inn skriftlige arbeidsoppgaver og/eller ha forberedte muntlige presentasjoner. Studentene får tilbakemeldinger på alle skriftlige og muntlige arbeider, både når det gjelder form og innhold. Slik øves studentene i akademisk skriving før arbeidet med selve masteravhandlingen.

Deltidsmasteren er i hovedsak nettbasert. Hovedstrukturen består av skriftlige arbeidsoppgaver i kombinasjon med litteraturstudier. Studentene skriver tekster med utgangspunkt i arbeidsoppgavene og anbefalt litteratur, og de får individuelle tilbakemeldinger fra faglig ansatte og medstudenter. I tillegg har studentene tilbud om en fysisk samling i semesteret.

I begge masterprogrammene er formålet med de skriftlige arbeidsoppgavene og tilbakemeldingen på disse, å inkludere opplæring i prosessorientert og akademisk skriving i det faglige arbeidet. Vurderingsformer som har vært og er i bruk er: hjemmeeksamen, mappevurdering, veiledet prosjektplan og veiledet individuell masteroppgave med justerende muntlig eksamen.

Det er fagmiljøets vurdering at undervisnings- og vurderingsformer er godt tilpasset forventninger skapt ved læringsutbyttebeskrivelsene. Samtidig ønsker fagmiljøet å videreutvikle arbeidsformene i deltidsmasteren, slik at det tekstbaserte innholdet i større grad kan følges opp, eller suppleres med, andre mer studentaktive læringsformer. Som et tiltak for videreutvikling vil fagmiljøet se nærmere på digitale muligheter som kan videreføres i kjølvannet av Covid 19-pandemien.

Høsten 2021 startet Program for spesialpedagogikk opp master i spesialpedagogikk, og de to masterprogrammene ved Institutt for pedagogikk ønsker å se de to programmene i sammenheng. Studieåret 2021/2022 prøves det derfor ut et samarbeid mellom MA i pedagogikk og MA i spesialpedagogikk om gjennomføring av undervisning på emnene PED311 «Pedagogisk filosofi»/SPED311 «Spesialpedagogisk grunnlagstenkning» og PED312 «Forskningsmetode»/SPED112 «Forskningsmetode». Et slikt samarbeid om undervisning har klare

fordeler for både studenter og faglig ansatte, men det er samtidig viktig å holde fast ved MA i pedagogikk sin programprofil. Samarbeidet skal evalueres når vårsemesteret 2022 er gjennomført.

Faglig innhold

Masterprogrammene er disiplinbaserte studieprogram med en ambisjon om å gi dybdekunnskap i sentrale tema i pedagogikk som disiplin. I masterprogrammene blir spørsmål om danning, utdanning og kunnskapsprosesser sin betydning for enkeltindivider, institusjoner, organisasjoner og samfunnet mer generelt, belyst og diskutert blant annet med utgangspunkt i politisk teori og kritiske/filosofiske, diskursive og sosio-kulturelle perspektiv.

Studieprogrammene drøfter pedagogiske tema som læring, kunnskap og utdanning i ulike kontekster som utdanningsinstitusjoner, organisasjoner og bedrifter. De to disiplinbaserte emnene ved starten av studieløpet som tar for seg grunnleggende pedagogikkfaglige problemstillinger kombinert med filosofiske og samfunnsvitenskapelige perspektiver, skaper en solid faglig bredde og grunnlag for masteroppgaven. De to påfølgende redskapsemnene, forskningsmetode og fordypning og prosjektplan, legger til rette for at studentene kan gjøre selvstendige valg om tilnærming og tema for masteroppgaven. Masteroppgaven skrives på selvvalgt tema, og studentene kan dermed spisse sin kompetanse inn mot interesser og arbeidsområder de ønsker å fordype seg i.

Faglig oppdatert studietilbud

De faglige ansatte arbeider kontinuerlig med å oppdatere emnene på masterprogrammene, slik at litteratur, arbeidsoppgaver og pedagogiske/politiske eksempler avspeiler de til enhver tid rådende debatter innenfor pedagogikkfeltet og i utdanningspolitikken.

Gjennom at undervisningen bygger på de faglige ansattes egen pedagogiske- og forskningsmessige erfaring, aktualiseres tema og problemstillinger for studentene. Videre kommer en relativt stor andel av studentene på masterprogrammene selv med fersk erfaring fra undervisningssektoren og andre deler av arbeidslivet og disse erfaringene blir aktualisert i undervisningen. I perioden 2017–2020 gjennomførte Institutt for pedagogikk et prosjekt som hadde som formål å styrke relasjonen mellom forskning, utdanning og formidling. Ett av målene i prosjektet var å sikre at instituttets studietilbud var oppdatert og hadde relevans for arbeidslivets behov ved å presentere og diskutere

studietilbudene for en referansegruppe bestående av representater fra relevante arbeidsgivere og organisasjoner. Gjennom dette samarbeidet har alle studietilbud vært diskutert.

Instituttet har i ettertid åpnet opp for masterpåbygg for enkelte EVU-emner ved instituttet, som også kan innpasses i studieprogrammet i pedagogikk. Dette er en endring som kommer arbeid- og samfunnsliv til gode i en bredere sammenheng enn hva allmennpedagogikken alene kan make.

Relevans

Studentene som søker til masterprogrammene har bakgrunn enten fra lærerutdanning på BA-nivå, eller en relevant BA-grad. Masterprogrammet gir mulighet til fordypning i problemstillinger som har relevans både for utdanningssektoren som praksisfelt og i pedagogikkfaglige problemstillinger med relevans for arbeidslivet og samfunnet mer generelt. Ved at studentene velger problemstilling for masteroppgaven ut fra egen interesse, har programmet appell og relevans for en bred søkergruppe.

Samtidig er problemstillinger knyttet til utdanning, arbeidslivsrelevans og karrieremuligheter direkte adressert i studiet, slik at studentenes bevissthet omkring dette blir aktualisert. På denne måten kan masterprogrammets arbeidslivsrelevans sies å være stor både gjennom den overordnede tematikken, og ved fleksibiliteten som ligger i studentenes mulighet til å velge problemstillinger som kan tilpasses deres kompetanse og ønsker for framtidig arbeid eller studier. Programmets masteroppgave, særlig dens tyngde som et 60 stp. vitenskapelig arbeid, gir også god kvalifisering for et mulig videre doktorgradsløp.

Arbeidsomfang

Det er fagmiljøets vurdering at ingen emner i masterprogrammet er uforholdsmessig belastende for studentene. Vi har undersøkt Studiebarometeret for å se om det fremkommer data der som kan si noe om studentenes erfaringer. Dessverre har studieprogrammet for få svar i Studiebarometeret til å vise svardata. Flere svar ville kunne vært nyttig sett opp mot utfordringen med frafall. Vi har derfor internt foretatt en vurdering av de ulike emnene ut fra spørsmål om arbeidsbelastning. Samlet arbeidsbelastning er i tråd med forskrifts krav om at arbeidsomfang skal være på 1500–1800 timer per år for heltidsstudier. Digitale, varierte og studentaktive undervisnings-, arbeids- og vurderingsformer vektlegges gjennomgående i de ulike emnene i masterprogrammene, noe som

også er studentenes erfaringer basert på den løpende og deltakende studentevalueringen. Som måltall under planlegging av undervisning og andre aktiviteter, estimerer vi omkring 40 timers arbeidsuke for heltidsstudenter, og omkring 20 timers arbeidsuke for deltidsstudenter.

Alle emner i programmet, med unntak av PED395/396 «Masteroppgave», er på 15 stp. I heltidsstudiet består de fleste av disse emnene av 10–12 undervisningsøkter som veksler mellom forelesninger og studentaktive undervisningsformer. I tre av emnene kan/skal studentene også levere inn skriftlige arbeidsoppgaver og/eller ha forberedt muntlig presentasjon. I deltidsstudiet skriver studentene først og fremst tekster med utgangspunkt i arbeidsoppgaver og litteraturstudier. Det blir også produsert videoforelesninger på sentrale tema. I begge studieprogrammene gir faglig ansatte og/eller medstudenter tilbakemelding på form og innhold i tekster og presentasjoner. Formålet med de skriftlige arbeidsoppgavene og tilbakemeldingen på disse er å inkludere opplæring i prosessorientert og akademisk skriving i det faglige arbeidet. Studentene gir gjennomgående tilbakemelding om at skrivearbeidet er krevende, men svært lærerikt.

Parallele emner samkjøres ved at timeplaner, innleveringsfrister og undervisningsformer sees i sammenheng. I andre semester av heltidsstudiet går for eksempel PED 314 «Fordypning og prosjektplan» med mange skriftlige innleveringer parallelt med PED 312 «Metode» som har mye muntlig seminarvirksomhet. Studentene opplever dermed en bredde av undervisningsformer uten at parallelle emner «går i veien» for hverandre.

Anbefalt litteratur består av mellom 1000–1500 sider tekst pr emne, avhengig av språk (norsk/engelsk), sjanger og vanskelighetsgrad (lærebok eller forskningsartikler), hvordan denne litteraturen brukes i emnet og hva slags vurderingsform emnet har.

Kobling til forskning

Fagmiljøet består av aktive forskere som deltar i nasjonale og internasjonale forskningsnettverk og samarbeid, publiserer jevnlig nasjonalt og internasjonalt, bidrar som redaktører og fagfeller i vitenskapelige tidsskrift og publikasjoner, og veileder PhD-stipendiater. I studieprogrammet møter studentene forskning på ulike måter:

- gjennom at emneansvarlige eksplisitt forankrer undervisningsopplegg og -former i pedagogisk forskning
- gjennom oppdatert pedagogisk forskningslitteratur
- gjennom undervisningen som er basert på forskningsbasert empirisk og teoretisk kunnskap.
- gjennom at undervisere inkluderer konkrete eksempler fra egen og andres forskning i undervisningen.

I emnene PED314/324 «Fordypning og prosjektplan» og PED395/396 «Masteroppgave» prioriterer fagmiljøet studentaktiv forskning ved at studentene får konkret erfaring med hele forskningsprosessen. I PED 314/324 skal studenten, med støtte fra veiledere, bruke sin opparbeidede faglige og metodiske kompetanse til å utvikle problemstilling, metodisk tilnærming, samt forskningsreview og/eller teoretisk perspektiv for masterprosjektet sitt. Studentene må også formidle dette muntlig og skriftlig til medstudenter og veiledere, samt gi hverandre tilbakemelding på arbeidet underveis. Studentene utvikler altså under veiledning selv prosjektbeskrivelsen for sine MA-prosjekter. Masteroppgaven ved UiB er den eneste ved utdanningsinstitusjonene på Vestlandet som utgjør 60 studiepoeng. De andre masterløpene i pedagogikk i regionen har masteroppgaver på 30-45 stp.

I forrige evaluering (2015) pekte fagmiljøet på at flere masteroppgaver kan innlemmes i instituttets pågående forskningsprosjekter. For å styrke dette har IPEDs ansatte de siste årene systematisk blitt invitert til å inkludere masterstudenter i sine pågående prosjekter. Også to av IPED sine samarbeidspartnere ved UIB: BioCeed og SLATE får en slik invitasjon. Det har variert litt fra kull til kull hvor mange studenter som har benyttet seg av muligheten til å knytte masterprosjektet til pågående forskningsprosjekt ved IPED, SLATE eller BioCeed, men erfaringene med ordningen er gode. Samtidig ønsker fagmiljøet å ivareta den studentaktive forskningen, da studentenes egenutviklede prosjekter ofte tar utgangspunkt i problemstillinger som er svært relevante for praksisfeltet. Vi vil derfor fortsette å balansere studentaktiv forskning opp mot ordningen med å knytte masterstudenter til ansattes pågående forskningsprosjekter. Uavhengig av om studentene knyttes til pågående forskningsprosjekter eller utvikler sitt eget prosjekt, må de gjennomføre et obligatorisk arbeidskrav og utvikle en selvstendig prosjektbeskrivelse i PED 314/324.

Internasjonalisering

Det heller ikke spesifikt tilrettelagt for utveksling og internasjonalisering innbygd i selve heltids-masterprogrammet i pedagogikk, for eksempel gjennom egne programavtaler med andre universitet. Universitetet har imidlertid flere åpne utvekslingsavtaler sentralt som også våre masterstudenter kan benytte seg av, og de kan bruke avtaler inngått med Det psykologiske fakultetet, samt Erasmus+-programmet for å ta kurs på masternivå. Andre semester av mastergradsstudiet kan tilrettelegges/tilpasses utveksling.

Fagmiljøet ser at muligheter for internasjonalisering ved UiB i større grad kan kommuniseres til studentene. Det pågår et arbeid inn mot internasjonalisering på bachelornivået i pedagogikk, og erfaringer fra det arbeidet kan danne grunnlag for diskusjon om mulige tiltak også inn mot masterprogrammet. Fagmiljøet vurderer det slik at man da må ta hensyn til at den store majoriteten av studentene på masterprogrammet er voksne mennesker med arbeid og familie. Studentene på bachelorprogrammene er i hovedsak i en annen livssituasjon. Internasjonalisering må derfor ta ulike former i de ulike programmene.

Krav til fagmiljø i Studietilsynsforskriften

Fagmiljøets størrelse

Fagmiljøet består av seks fast ansatte, hvor tre har førstekompetanse og tre har toppkompetanse innenfor pedagogikk/utdanningsvitenskap (perioden 2016–2021). Fagmiljøet av fast ansatte har vært relativt stabil de siste årene, og flertallet av de ansatte i førstestilling har vært ansatt i 10 år eller mer. De to sist ansatte ble ansatt i 2017 og 2019. Samlet sett har fagmiljøet både bred pedagogisk kompetanse og faglig spisskompetanse som dekker emnene som tilbys i masterprogrammet. Se også punktene *Fagmiljøets fagspesifikke kompetanse* og *Internasjonalt og nasjonalt samarbeid*.

Mellom 80 og 90 % av arbeidet ved masterprogrammene utføres av de fast ansatte, og program- og emneansvar utøves av ansatte med toppkompetanse eller førstekompetanse. Den resterende undervisningen utføres av stipendiater, post docs og timeansatte.

Det samme fagmiljøet (seks fast ansatte) har ansvar for et Bachelorprogram med 40 studieplasser. I 2016 ble fagmiljøets studieportefølje utvidet med et årsstudium i pedagogikk med 40 studieplasser. Samlet sett utgjør emneporteføljen 18 emner (2 x 60 stp emner, ett 5 stp emne og 15 x 15 stp emner). Ett av BA-programmets emner (PED112) er i tillegg en del av instituttets BA-program i spesialpedagogikk, ett emne er åpent for internasjonale studenter (PED200), og ett emne er åpent for fakultetets BA-studenter (PED115). Til sammen gjør dette arbeidsbelastningen for de fast ansatte meget høy. Ifølge forskriften skal et mastergradstudium ha et bredt og stabilt fagmiljø med høy faglig og relevant kompetanse. Det kraver vurderer vi som tilfredsstillende oppfylt. Et mastergradsstudium skal også ha «tilstrekkelig antall ansatte». Til dette siste punktet er det vår vurdering at det er nødvendig å få tilført flere ressurser i form av faste stillinger til fagmiljøet. Se også punktet Kvalitetssikring og Internasjonalisering angående konsekvensene av fagmiljøets ressurssituasjon.

Fagmiljøets utdanningsfaglige kompetanse

Alle faste ansatte har relevant og godkjent utdanningsfaglig kompetanse. Midlertidige ansatte (stipendiater, post docs og timeansatte) har også solid utdanningsfaglig kompetanse, da disse har lærerutdanning, mastergrad i pedagogikk eller doktorgrad i pedagogikk eller utdanningsvitenskap.

Faglig ledelse

Den faglige ledelsen ved masterprogrammene i pedagogikk ivaretas av programansvarlig. Dette er et ansvarsområde som går på omgang blant de fast ansatte i fagmiljøet. Programansvarlig har blant annet ansvar for å legge til rette for jevnlig fagmøter, fordeling av ressurser på programmets ulike emner, utvikling og kvalitetssikring i nært samarbeid med administrasjon og instituttledelse. Studieprogrammet har med dette en tydelig faglig ledelse med avklarte ansvarsområder som definert i kap. 2.3 i UiB sitt kvalitetssystem for utdanning.

Eventuelle større endringer i programmet er et resultat av de fast ansattes kollektive faglige vurderinger basert på løpende studentevalueringer gjennom semestrene og baserte på emneansvarliges erfaringer og ønsker for utvikling. Programsensorrappporter/fagfelleevalueringer fra fagfellene Unn Doris Karlsen Bæck (UiT) og Jeffrey Hall (UiO) er et annet eksempel på ressurser som ansatte ved studieprogrammet bruker i arbeidet med kvalitetssikring og kontinuerlig utvikling av studiet

Både instituttet og fakultetet har utdanningsutvalg hvor utdannings-saker blir diskutert og kvalitetssikret. Større endringer eller problemer blir også diskutert og kvalitetssikret i fakultetsstyret. Programansvarlig deltar i utdanningsutvalget for Institutt for pedagogikk, samt har kontakt med dekan for undervisning og studieadministrasjonen, noe som sikrer informasjonsflyt og transparens i kvalitetssikringsprosessene.

Fagmiljøets fagspesifikke kompetanse

Fagmiljøets seks ansatte med topp- og førstekompetanse innenfor pedagogikk/utdanningsvitenskap har en solid fagspesifikk kompetanse som til sammen dekker den bredden i tema og perspektiver som MA-programmet tilbyr, og som sikrer behovet for kvalifisert veiledning på masteroppgaver i PED395/396.

Tematisk strekker kompetansen seg fra utdanningshistorie til aktuelle utdanningspolitiske tema, fra motivasjonsforskning til pedagogiske grunnlagsspørsmål og pedagogisk filosofi, og fra medborgerskap og danning til kunnskap og ledelse, for å trekke noen linjer. Ulike metodiske tilganger er også godt representert, fra kvalitative feltstudier, teksttolkning og dokumentanalyser til kvantitative forskningsmetoder. Videre representerer de ansattes fagspesifikke kompetanse ulike teoretiske perspektiver som er relevante i MA-programmet.

Internasjonalt og nasjonalt samarbeid

Ansatte i fagmiljøet deltar i nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk som er relevante for de ansattes kompetanse, og dermed også for studietilbudet.

Konkrete eksempler på nettverk er nasjonale og nordiske nettverk knyttet til kultur- og historiefag og nasjonale og internasjonale nettverk knyttet til pedagogisk filosofi som har relevans for veiledning av masteroppgaver og emnene PED311 og PED313, samt internasjonalt nettverk knyttet til utdanningspolitikk som også har relevans for emnet PED313. Ansatte har dessuten, i samarbeid med kolleger nasjonalt, redigert og skrevet fagbøker som brukes blant annet i PED311, og sampublisert forskningsartikler med funn og perspektiver som er relevante for og brukes i PED313 og PED312.

Tabeller

- 1 *Opptakstall for master i pedagogikk heltid*
- 2 *Opptakstall for master i pedagogikk deltid*
- 3 *Master i pedagogikk heltid. Studentevalueringer gjengitt i studiekvalitetsbasen 2015–2021*
- 4 *Master deltid. Studentevalueringer gjengitt i studiekvalitetsbasen 2015–2021*
- 5 *Anbefalt studieplan master heltid pr. 2021*
- 6 *Anbefalt studieplan master deltid pr. 2021*
- 7 *Oppbygging av studieprogrammene 2017–2020*

Vedlegg

1. Studieplanen for masterprogrammene
2. Emneevalueringer med studentevalueringer fra Studiekvalitetsdatabasen
3. Programevalueringsrapporter fra ekstern fagfelle
4. Oversikter over studiepoengproduksjon, opptak, gjennomføring, frafall og kandidatproduksjon.
5. Relevante rapporter fra Tableau
 - GST1 Gjennomstrømming hovedprogram - fullføring og frafall
 - GST3 Andel kvalifikasjoner av antall startende
 - GST5 Studiepoeng per student
 - GSTM1 – Studenter med intern mobilitet Om denne rapporten:
<https://www.fellesstudentsystem.no/applikasjoner/star/studieprogramledere.h>